

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG

TARIKH : 12 DISEMBER 2024 (KHAMIS)

SOALAN

Senator Datin Ros Suryati binti Alang minta MENTERI PENGANGKUTAN menyatakan faktor kekerapan insiden pesawat penerbangan Malaysia Airlines (MAS) sejak awal tahun 2024 sehingga menjejaskan nama baik penerbangan nasional di mata antarabangsa dan adakah MAS termasuk MAB Engineering Services (MABES) mempunyai kekurangan jurutera dan tenaga kerja mahir bagi penyelenggaraan pesawat MAS sekarang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat Senator, Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia (CAAM) selaku Badan Berkanun Persekutuan yang bertanggungjawab dalam pengawalseliaan teknikal penerbangan awam negara telah meningkatkan pemantauan dan menjalankan siasatan terhadap sebarang insiden yang melibatkan pesawat-pesawat kendalian syarikat-syarikat penerbangan Malaysia.
2. Dalam hubungan ini, CAAM telah menjalankan siasatan mengejut pada 24 hingga 28 Jun 2024 ke atas syarikat penerbangan *Malaysia Airlines Berhad* (MAB) termasuk syarikat *MAB Engineering Services* (MABES), dengan izin, yang bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan pesawat-pesawat MAB.
3. Berdasarkan dapatan siasatan tersebut, antara isu signifikan yang menyumbang kepada beberapa insiden teknikal pesawat MAB adalah disebabkan isu teknikal dan isu kekurangan bilangan pesawat untuk beroperasi. Faktor penyumbang kepada berlakunya masalah ini termasuk kekangan rantai bekalan komponen mekanikal (masa menunggu pesanan tempahan yang panjang), pesawat yang semakin berusia dan faktor luaran lain yang merupakan sebahagian daripada normalisasi berterusan operasi penerbangan di peringkat global pasca pandemik, termasuk ketersediaan pekerja mahir dalam bidang kejuruteraan penerbangan dan berkaitan.
4. Kekurangan bahan mentah juga didapati mengehadkan pengeluaran alat ganti yang memberi kesan kepada *Turn Around Time* (TAT) dengan izin kepada pembekal enjin bagi semua pesawat. Kekurangan bahan mentah dan rantai bekalan ini juga menyebabkan alat ganti yang ditempah mengambil masa yang lama untuk diperolehi.
5. Perkara-perkara yang telah dinyatakan menyumbang kepada bilangan ketersediaan pesawat untuk beroperasi ditambah pula dengan kelewatan penerimaan pesawat baharu pada tahun ini, menyebabkan bilangan pesawat yang sedia untuk beroperasi adalah kurang daripada

perancangan asal.

6. Bagi memperkukuhkan aspek-aspek penyelenggaraan pesawat, MAB telah mengambil beberapa langkah komprehensif seperti berikut:

- (a) membatalkan beberapa rangkaian penerbangan dalam dan luar negara secara sementara. Langkah pembatalan rangkaian penerbangan ini adalah perlu bagi memastikan ketahanan jangka panjang pesawat dan keteguhan operasinya. Melalui pembatalan rangkaian penerbangan secara sementara ini akan membolehkan penyelenggaraan yang lebih proaktif dilakukan terhadap pesawat, mengurangkan risiko kerosakan pesawat dan memberikan pengalaman penerbangan yang terbaik kepada pelanggan. Keputusan ini juga adalah untuk memastikan standard keselamatan MAB bukan hanya dikekalkan tetapi diperkukuhkan;
- (b) MAB juga telah menjalankan siasatan menyeluruh terhadap isu teknikal semasa dengan mengenal pasti dan membetulkan punca, serta menambah baik protokol dan prosedur penyelenggaraan bagi memastikan piawaian keselamatan yang ditetapkan dapat dicapai;
- (c) semua langkah penyelesaian masalah (*troubleshooting*) yang diperlukan untuk mengasingkan kerosakan sedang dilakukan menggunakan manual penyelenggaraan pesawat terkini yang telah diluluskan. Dalam hal ini, MAB telah menggunakan teknologi moden dalam penyelenggaraan pencegahan dan ramalan untuk menjangka dan menangani isu sebelum ianya menjadi kritikal;
- (d) MAB juga sedang bekerjasama rapat dengan pengeluar pesawat dan enjin serta rangkaian pembekal yang berkaitan untuk menangani isu rantai bekalan dan teknikal;
- (e) di samping itu, MAB juga sedang memberikan tumpuan kepada peningkatan latihan dan pengambilan pekerja bagi menangani isu peningkatan permintaan dan kompleksiti pesawat moden.

Selain itu, MAB juga telah memperkukuhkan tawaran gaji pekerja yang kompetitif bagi menarik minat pekerja baru dan mengekalkan pekerja sedia ada serta melaksanakan proses pengambilan terus dari pasaran. Sebagai langkah pro aktif, MAB juga telah mengambil tindakan pembangunan kumpulan bakat (*pool of talent*), dengan izin, bagi keperluan tenaga kerja jangka masa panjang.; dan

- (f) secara kolektifnya, langkah-langkah ini dilakukan bertujuan untuk memulihkan keyakinan penumpang dan bagi memastikan penerbangan yang lebih selamat serta lebih dipercayai oleh penumpang.

7. Untuk makluman Yang Berhormat Senator juga, berdasarkan audit terkini CAAM ke atas syarikat MAB, tempoh pembaharuan Sijil Perakuan Pengendali Udara (AOC) MAB akan dikurangkan daripada tiga tahun kepada satu tahun sahaja bermula 1 September 2024 hingga 31 Ogos 2025. Sebagai makluman, syarikat penerbangan perlu melalui proses pengauditan sebelum AOC diperbaharui. Oleh itu, tempoh AOC yang lebih pendek akan mewajibkan audit yang lebih kerap. Hal ini bagi memastikan MAB mengambil tindakan-tindakan penambahbaikan sewajarnya sebagai mana pelan mitigasi yang telah dikemukakan oleh CAAM.

8. CAAM akan meneruskan pemantauan dan menjalankan pengauditan keselamatan terhadap semua pesawat yang dimiliki oleh syarikat-syarikat penerbangan yang beroperasi dalam negara bagi memastikan aspek-aspek keselamatan dan perihal selamat dipatuhi sewajarnya. Kementerian ini menegaskan bahawa Kerajaan tidak akan berkompromi dalam perkara yang melibatkan keselamatan dan perihal selamat penumpang penerbangan.

Sekian, terima kasih.